

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania Przedsiębiorstwa Autobusowego K. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z udziałem Z. F. , M. K. , H. K. , L. Ż.

o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28 maja 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 września 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

II. odstępuje od obciążenia odwołującej się strony obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym na rzecz organu rentowego.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział w S. decyzjami z dnia 13 listopada 2012 r. (odrębne decyzje względem ubezpieczonych: Z. F., M. K. , H. K.) ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Autobusowym „K.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okresach wskazanych w tychże decyzjach. Następnie organ rentowy w decyzjach z dnia 13 stycznia 2014 r. (odrębne względem każdego z wymienionych powyżej ubezpieczonych) stwierdził, że wskazani w każdej z nich

ubezpieczeni z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z L. Ż., a wykonywanych na rzecz ich pracodawcy, podlegają ubezpieczeniom społecznym jako pracownicy na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 266, dalej jako „ustawa systemowa”), a płatnikiem ich składek jest (...) Przedsiębiorstwo Autobusowe „K.” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Nadto decyzją z dnia 9 września 2014 r. organ rentowy uchylił decyzję z dnia 13 listopada 2012 r. dotyczącą M. K. w części dotyczącej podstawy wymiaru składek za grudzień 2010 r.

Odwołania od wskazanych decyzji wniósł płatnik składek, a Sąd Okręgowy połączył je do wspólnego rozpoznania. Wyrokiem z dnia 13 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w S. oddalił odwołania i zasądził od płatnika zwrot kosztów zastępstwa procesowego. Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 11 września 2018 r., III AUa (...) oddalił apelację skarżącego odstępując od obciążenia płatnika składek kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (...) Przedsiębiorstwo Autobusowe „K.” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wskazało, że jest ona oczywiście uzasadniona, a w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia.

W uzasadnieniu skarżący stwierdził, że jak dotąd Sąd Najwyższy w sytuacji z art. 8 ust. 2a w związku z art. 4 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie przeanalizował, czy istnieje podstawa prawna do uznania, że w razie zastosowania konstrukcji uznania za pracownika w sytuacji zawarcia umowy z osobą trzecią obowiązek naliczania i odprowadzania składek obciąża pracodawcę, a w szczególności, czy nie należało stosować ogólnej zasady, że płatnikiem jest podmiot zawierający umowę cywilną i z tej racji rozliczający osobę objętą ubezpieczeniem. Zdaniem skarżącego Sąd Najwyższy nie analizował dotychczas, czy w tej sprawie istnieje luka prawna i w jaki sposób taką lukę należałoby wypełnić. Skarżący przytoczył również argumentację opartą na zarzutach niezgodności obciążenia pracodawcy dodatkowymi składkami z przepisami Konstytucji - art. 2, art. 64 ust. 3, art. 84, art. 217. Stwierdzono, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie stanowi wprost, że pracodawca jest płatnikiem składek za zleceniobiorcę, który

zawarł umowę z osobą trzecią, a jednocześnie jest pracownikiem tego pracodawcy. Natomiast z art. 4 pkt 2a jednoznacznie wynika, że pracodawca płaci składki za pracowników, natomiast jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne płacą składki za inne osoby, z którymi zawierają umowy cywilne objęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

W odpowiedzi pozwany wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W analogicznej sprawie między tymi samymi stronami Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 19 lutego 2020 r. (III UK 104/19, niepublikowane) odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Należy podkreślić trafność argumentacji przedstawionej w przywołanym postanowieniu, która jest adekwatna również w niniejszym przypadku. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania przedstawiono argumentację świadczącą zdaniem skarżącego o konieczności przyjęcia do rozpoznania z uwagi na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, jednak pominięto uzasadnienie stwierdzenia, że skarga jest oczywiście zasadna. W ten sposób, w części dotyczącej drugiej z poruszonych przesłanek, skarga w sposób oczywisty nie czyni zadość normie z art. 398⁴ § 2 k.p.c.

Odnosząc się do argumentów świadczących o wystąpieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego należy przypomnieć, że opisana wątpliwość rozstała już wyjaśniona w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09 (OSNP 2010 nr 3-4 poz. 46), w której stwierdzono wprost, że pracodawca, płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne ubezpieczonego wykonującego rzecz swojego pracodawcy pracę w ramach umowy zawartej z osobą trzecią, jest ten pracodawca. Takie pojmowanie rzeczonych przepisów ustawy systemowej utrwaliło się w jednolitej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, która została przytoczona w postanowieniu III UK 104/19. Można zatem stwierdzić, że pogląd Sądu na ustalenie płatnika składek w sytuacjach stosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest jednolity, a to zagadnienie prawne zostało już wyjaśnione.

Z powyższych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jako w sentencji.